

Місячний Економічний Моніторинг України

№8 (178), серпень 2015 року

РЕЗЮМЕ

ТЕМА МІСЯЦЯ: ПОРЯДОК ДЕННИЙ РЕФОРМ

Політика: У липні Україна продовжила переговори щодо врегулювання конфлікту на Донбасі, але вони не принесли відчутного результату.

Реальний сектор: Зниження промислового виробництва в червні сповільнилось до 18,1% дпр через поліпшення результатів діяльності як добувної, так і переробної промисловості.

Енергетичний сектор: У липні український енергетичний сектор мав проблеми із ліквідністю та логістикою.

Сільське господарство: В червні валове сільськогосподарське виробництво зменшилося на 17,2% дпр внаслідок пізнішого початку збору урожаю.

Зовнішній сектор: Сальдо рахунку поточних операцій у червні було додатнім на рівні 0,4 млрд дол. США завдяки профіциту торгівлі товарами та послугами, а також додатному сальдо приватних грошових переказів.

Фіскальна політика: Стрімке зростання доходів місцевих бюджетів та недовиконання видатків призвели до профіциту Зведеного бюджету у 12,3 млрд грн у першому півріччі.

Соціальна політика: В січні-червні кількість домогосподарств, які отримують житлово-комунальні субсидії, потроїлась.

Ринок праці: Середня реальна заробітна плата зменшилася на 26,3% дпр через низьку економічну активність та високу інфляцію.

Монетарна політика: В липні місячна базова інфляція становила -0,1% дпм.

Обмінний курс: В липні міжбанківський обмінний курс залишався у встановленому НБУ проміжку 21-23 грн за дол. США.

Державний борг: Міністерство фінансів продовжує переговори із Комітетом міжнародних кредиторів щодо реструктуризації державного боргу.

Тема місяця: Порядок денний реформ

Уряд обіцяє іноземним донорам подальші реформи

Олександра Бетлій, Віталій Кравчук

31 липня Виконавча Рада МВФ завершила перший перегляд розширеної програми в рамках механізму розширеного фінансування (EFF) для України та ухвалила рішення про надання траншу у 1,2 млрд СДР (1,7 млрд дол. США). Український уряд виконав визначені в програмі критерії діяльності, включно із структурними показниками (впровадження необхідних реформ). Бюджетний дефіцит був ліпшим, ніж планували, тоді як обмінний курс стабілізувався без витрачання зовнішніх резервів. Верховна Рада прийняла необхідні зміни до закону про НБУ, ухвалила реформу енергетичного ринку та підвищила судові збори. Уряд продовжив реформи податкової служби та вдосконалив заходи щодо боротьби із відмиванням грошей. НБУ продовжив зусилля щодо стабілізації та очищення фінансового сектору. Національне антикорупційне бюро було створено. Крім того, уряд просунувся в напрямку дерегуляції та більш ефективного управління державними підприємствами. Все ж, уряд обіцяє численні зміни, що є необхідним для подальшого отримання фінансової допомоги з боку МВФ та інших міжнародних донорів.

На валютному ринку НБУ, найвірогідніше, утримуватиме наявний коридор обмінного курсу гривні у 21-23 грн за дол. США, оскільки в звіті МВФ йдеться про те, що гривня може послабитись до кінця року до нижчої межі цього коридору. МВФ також зберіг свою підтримку запровадженням Національним банком адміністративним обмеженням на валютні операції, які, ймовірно, залишатимуться чинними в найближчому майбутньому. Водночас було розроблено дорожню карту щодо поступового скасування цих обмежень, але лібералізація відбудеться лише за умови виконання певних передумов (включно із успішною реструктуризацією державного боргу, збільшенням міжнародних резервів до передбачених в Програмі рівнів та завершенням рекапіталізації банків). Майбутні зміни монетарної політики залежать від рівня інфляційних очікувань та стабільності обмінного курсу. Ми вважаємо, що певне послаблення може відбутись в кінці 2015 року за припущення відсутності ескалації військового конфлікту на Сході країни та зниження політичної невизначеності.

НБУ також зобов'язався провести новий раунд стрес-тестів та рекапіталізацію найбільших банків за нових макроекономічних умов, щоб продовжити процес зниження залежності від окремих зацікавлених осіб. Національний банк має намір забезпечити чесну звітність банків про їх фінансовий стан. В цілому, видається, що МВФ та НБУ переконані, що очищення фінансового сектору дозволить банкам достатньо розширити кредитування, щоб компенсувати корпоративному сектору втрати депозитів у ліквідованих банках.

Фіскальна політика залишається одним із ключових елементів майбутнього порядку денного реформ. Уряд на сьогодні дотримується показників дефіциту сектору державного управління, визначених на 2015 рік, та планує подальше зниження дефіциту у 2016 році. Державна підтримка Нафтогазу повинна завершитись до 2017 року. Для цього уряду необхідно продовжити підвищувати тарифи на газ та опалення відповідно до ухваленого плану та докладати зусилля для збільшення конкуренції на енергоринку.

Оскільки підвищення тарифів вдаряє по добробуту домогосподарств, а житлово-комунальні пільги та субсидії є дорогими, уряд планує надалі впорядкувати відповідні програми соціального захисту. Зокрема, уряд взяв зобов'язання переглянути формулу, яка визначає право домогосподарств на отримання житлово-комунальних субсидій, з травня 2016 року. За оцінкою, нова формула повинна знизити частку субсидій, отриманих домогосподарствами із вищими доходами.

Уряд планує нарешті скасувати спеціальний режим сплати ПДВ сільськогосподарськими компаніями з 1 січня 2016 року. На сьогодні, ці компанії акумулюють ПДВ на спеціальних рахунках, а потім ці накопичені кошти компанії можуть витратити на інвестиції у виробництво. Така система спотворює конкуренцію, оскільки надає переваги більшим компаніям, а також знижує інвестиційні стимули. Скасування пільг зі сплати ПДВ означатиме сплату сільськогосподарськими компаніями їх частки податків, а також дозволить усунути обмеження на відшкодування ПДВ при експорті зерна. Водночас це рішення може стикнутись із протестами з боку зацікавлених сторін. Уряд також обіцяє зберегти ПДВ-рахунки, знизити окремі збори за використання природних ресурсів та надалі підвищити ставки акцизів.

Уряд також планує продовжити реформу системи державного соціального страхування. МВФ, бізнес та уряд зійшлись в тому, що рівень оподаткування робочої сили (включно із ПДФО та внесками на загальнообов'язкове державне соціальне страхування) є завищеним. Поточна схема сплати зниженої ставки єдиного соціального (ЄСВ) в обмін на підвищення сплаченої заробітної плати виявилась неефективною через занадто обмежувальні критерії. Один із підходів, який зараз обговорюють, стосується запровадження відмінних рівнів мінімального ЄСВ для окремих професій. Такий законопроект вже було розроблено Пенсійним фондом. Разом з тим, на нашу думку, запровадження індикативної заробітної плати навряд чи буде першим ліпшим рішенням з огляду на велику різницю в рівні оплати праці між регіонами та очікувані високі адміністративні видатки. Реформа системи сплати ЄСВ за оцінкою може сприяти надходженню додаткових доходів у сумі 0,5% від ВВП.

Уряд знову пообіцяв скоротити чисельність працівників в бюджетних секторах. На червень 2015 року кількість працівників в державному управлінні та обороні, освіті, охороні здоров'я та секторі соціальних

послуг скоротилась на 10% дпр. Чисельність працівників повинні скоротити надалі, щоб забезпечити вище оплачувану та більш професійну роботу меншої кількості працівників. Деретуляція та заходи із підвищення продуктивності в державному управлінні (зокрема, електронне урядування) повинні допомогти в цих зусиллях.

Уряд продовжує працювати над змінами пенсійної системи. Після перегляду Програми, уряд погодився, що на разі пріоритетом є усунення структурного дефіциту в солідарній системі (а не запровадження накопичувального рівня пенсійної системи) і пообіцяв підготувати новий пакет законопроектів щодо пенсійної реформи. Параметри реформи поки що невідомі, але вона повинна включати скасування спеціальних пенсій різним професійним групам та більш жорсткі умови для раннього виходу на пенсію. Цей крок може сприяти заощадженням вже у 2016 році, але заощадження залежатимуть від рішення щодо подальшої долі вже призначених спеціальних пенсій. Дуже ймовірно, що будь-яке скасування вже призначених пенсій може бути визнано як неконституційне.

Протягом наступних дев'яти місяців уряд пообіцяв працювати також над кількома іншими пріоритетами: антикорупційне бюро, приватизація та реструктуризація державних підприємств, нові заходи задля збільшення захисту кредиторів, поліпшення закону про банкрутство та вирішення проблем із поганими кредитами. Ці заходи покликані поліпшити інвестиційний клімат, знизити корупцію та забезпечити верховенство права, що має допомогти у відновленні кредитування, залученні більших ПІІ та збільшенні інвестицій в основний капітал.

Разом з тим, МВФ закликав українських політиків утриматись від популізму напередодні місцевих виборів, призначених на жовтень. Зокрема, нещодавно вже було кілька спроб скасувати ухвалені реформи, а також запровадити заходи, які призвели б до вищих бюджетних видатків. Якщо такі рішення буде ухвалено Україна навряд чи отримає подальші транші позики МВФ за поточною Програмою, що загрожує отриманню допомоги від інших міжнародних донорів. В результаті буде зруйновано крихку макроекономічну стабільність. Гривня надалі знеціниться, а інфляція не сповільниться. Реальний ВВП скоротиться понад очікувані сьогодні 9% у 2015 році та не зросте у 2016 році. Отже, ціна повернення назад або відсутності подальших дій є дуже високою для уряду.

Місячний Економічний Моніторинг України

Політика: Переговори з врегулювання конфлікту на Донбасі просуваються повільно

Війна на Донбасі. У липні Україна продовжила переговори щодо врегулювання конфлікту на Донбасі, але вони не принесли відчутного результату. Переговори проходили в рамках Тристоронньої контактної групи (ТКГ), до якої входять представники України, Росії та Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ). Кінцевою метою переговорів є забезпечення реалізації Мінських угод, згідно з якими окупована Росією територія Донбасу має повернутися під контроль українського уряду, але місцеве самоврядування на цій території повинне мати особливості. У липні члени ТКГ розробили проект угоди про відведення від лінії фронту танків та деяких інших видів озброєння калібром до 100 мм, але не змогли підписати цю угоду. На початку серпня сторони також досягли домовленостей щодо відновлення залізничного руху та щодо відновлення інфраструктури водопостачання. Переговори триватимуть надалі, але їх успіх є малоймовірним, тому що Росія зацікавлена у використанні конфлікту як інструменту дестабілізації України з метою приведення до влади у Києві проросійського уряду.

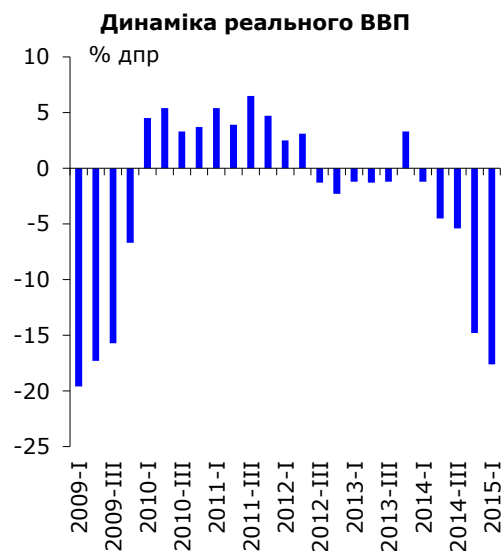
Тим часом на Донбасі тривали бойові дії низької інтенсивності. У липні проросійські бойовики та російські війська продовжували надокучливий вогонь проти українських сил, які у свою чергу відповідали на обстріли та атаки. Лінія фронту не змінилася протягом місяця. За даними Організації Об'єднаних Націй, станом на 27 липня консервативна оцінка загального числа загиблих в результаті конфлікту досягла 6 832 осіб (станом на 29 червня їх було 6 500).

Конституція. У липні Україна розпочала процес внесення змін до Конституції, які створять основу для децентралізації влади. 16 липня Верховна Рада ухвалила рішення про направлення до Конституційного суду законопроекту про внесення відповідних змін до Конституції. 31 липня Конституційний суд визнав, що законопроект відповідає встановленим Конституцією вимогам. Тепер Верховна Рада має проголосувати за цей законопроект на двох чергових сесіях. Це означає що процес внесення змін може бути завершений не раніше лютого 2016 року. Законопроект передбачає створення виконавчих органів місцевого самоврядування (виконкомів). Вони переберуть на себе повноваження, що зараз надані місцевим державним адміністраціям, підконтрольним Президенту та уряду. До Конституції також буде внесено положення, згідно з яким особливості місцевого самоврядування в деяких районах Донецької та Луганської областей визначаються законом (вимога Мінських угод, метою яких є врегулювання конфлікту на Донбасі).

Зовнішня торгівля. У липні Україна та Канада завершили п'ятирічні переговори щодо укладання двосторонньої угоди про вільну торгівлю. Після набрання чинності Угодою, Україна скасує ввізні мита на товари, що становлять 86% поточного імпорту товарів з Канади. У свою чергу Канада скасує ввізні мита на товари, що становлять 99,9% імпорту товарів з України. Крім цього, Україна запровадить тарифні квоти на імпорту канадських продуктів зі свинини. У 2014 році загальний обсяг торгівлі товарами між Україною та Канадою склав 264,1 млн дол. США (експорт до Канади — 72,6 млн дол. США, імпорту з Канади — 191,5 млн дол. США). Як очікується, в результаті реалізації угоди обсяг двосторонньої торгівлі зросте на 19%.

14 липня Україна також підписала угоду про режим «відкритого неба» зі США. Угода усуває всі обмеження на польоти між країнами. Очікується, що це збільшить кількість рейсів між Україною та США. Україна також планує укласти двосторонню угоду про режим «відкритого неба» з країнами ЄС.

Населення (без Криму): 42,7 млн.
Промислове виробництво/ВВП: 19%
Сільськогосподарське виробництво/ВВП: 10%
Інвестиції/ВВП: 14%
Експорт: Росія 18%, ЄС 32%
Імпорт: Росія 23%, ЄС 39%

Джерело: Держстат

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01034 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
<http://www.ier.ua>

МВФ. 31 липня Виконавча Рада МВФ завершила перший перегляд виконання Програми розширеного фінансування (EFF), що відкрило шлях для надання Україні другого траншу кредиту на суму 1,7 млрд дол. США (1,2 млрд СПЗ). Транш був перерахований Національному банку України 4 серпня. Очікується, що наступна місія МВФ відвідає Київ для здійснення другого перегляду виконання EFF у вересні. Якщо перегляд буде успішним, Україна отримає третій транш позики також у розмірі 1,2 млрд СПЗ. Перший транш на суму 5 млрд дол. США (3,6 млрд СПЗ) Україна отримала у березні.

Реальний сектор: Маленькі кроку від дна

Секторальні тенденції. Зниження промислового виробництва в червні сповільнилось до 18,1% дпр з 20,7% дпр в травні завдяки поліпшенню результатів діяльності як добувної, так і переробної промисловості. Переробна промисловість впала на 17,6% дпр (порівняно із 21,5% дпр в травні) через гіршу ситуацію в більшості секторах. Зокрема, виробництво коксу та нафтоперероблення, а також хімічна промисловість поліпшили результати роботи. Машинобудування скоротилось на 16,7% дпр порівняно із 26,7% дпр в травні частково через нижчу статистичну базу. Харчова промисловість (за винятком тютюну та напоїв) все ж скоротила випуск на 14,8% через нижчий внутрішній попит та різке падіння експорту до Росії. Водночас ситуація в металургії погіршилась, оскільки виробники в Маріуполі стикнулись із проблемами в постачанні газу через військовий конфлікт на Сході (газову трубу було пошкоджено під час атаки терористів).

Нижча купівельна спроможність українців призвела до падіння виробництва споживчих товарів тривалого використання на 29,6% дпр. Водночас виробництво інших споживчих товарів впало менше (на 14,9% дпр) частково завдяки імпортозаміщенню внаслідок різкого знецінення гривні. Імпортозаміщення та віщі закупівлі в обороні є ймовірними причинами падіння виробництва інвестиційних товарів лише на 15,7% дпр, тоді як капітальні інвестиції впали суттєво більше.

У червні роздрібна торгівля підприємств зросла на 0,4% дпр після зростання на 0,5% дпр в травні. Це відображає стабілізацію реального приватного кінцевого споживання.

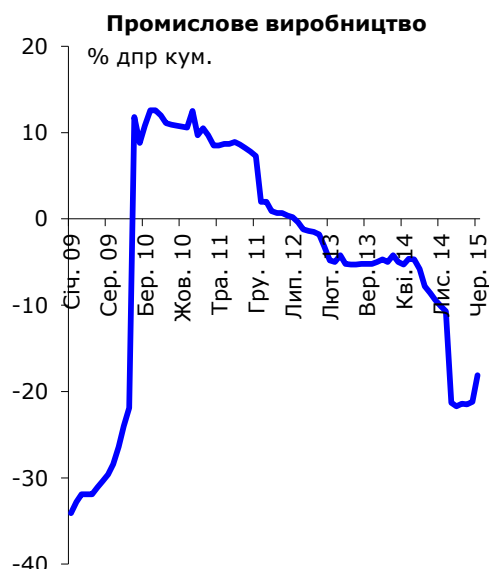
Падіння будівництва сповільнилось до 23,9% дпр порівняно із 31,7% дпр місяцем раніше через ліпші показники комерційного будівництва.

Держстат публікує інформацію без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції. Статистичну базу було переглянуто, щоб зробити можливим порівняння з попередніми періодами.

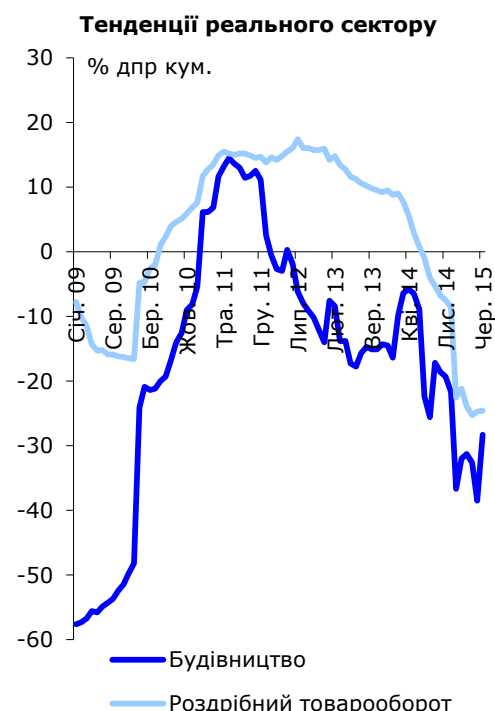
Енергетика: Дефіцит вугілля може спричинити відключення електроенергії

Вугілля. Український енергетичний сектор має проблеми з ліквідністю та логістикою. Після скасування субсидій державним вугільним підприємствам в Законі про Державний бюджет на 2015 рік шахти не змогли пристосуватись до нових умов, незважаючи на те, що ціна вугілля в гривнях суттєво зросла. В результаті, за заявами ТЕС, тариф на електроенергію, встановлений для них регулятором, не покриває витрат на закупівлю вугілля. Крім того, видобуток вугілля обмежується низькою пропускну здатністю транспортних мереж через пошкодження залізничних шляхів на Сході України. В результаті утворився дефіцит вугілля на ТЕС, який загрожує достатньому виробництву електроенергії та тепла під час зимового сезону.

Електроенергія. Електроенергетична система України в липні мала труднощі з балансуванням попиту та пропозиції через проблеми з доставкою вугілля на ТЕС та вищою, ніж звичайно, потребою в ремонті зношених електростанцій. Наприклад, 27 липня дефіцит потужності склав 2800 МВт, який покривався резервними потужностями (використання яких неефективне) та

Примітка: з квітня 2014 р. дані не включають Крим
Джерело: Держстат

Примітка: з квітня 2014 р. дані не включають Крим
Джерело: Держстат

балансуючими перетоками з енергосистеми Росії. На кінець липня на складах ТЕС зберігалось 1,4 млн тон вугілля, в тому числі 0,56 млн тон антрациту, але велика частка вугілля сконцентрована на Донбасі та на Бурштинському енергоострові, де його не можна використати для виробництва електроенергії для основної частини України. 30 липня Україна була змушена використати 827 МВт російської електроенергії в якості аварійної допомоги.

Прозорість у виробництві енергії. Президент підписав закон про забезпечення прозорості у видобувних галузях, який було ухвалено Верховною Радою в червні. Закон зобов'язує газовидобувні компанії оприлюднювати інформацію про розміри сплачених державних та місцевих податків, інших платежів до бюджету, а також про свою виробничу (господарську) діяльність, відповідно до порядку, який буде затверджено Кабінетом Міністрів. Водночас державні органи влади повинні оприлюднювати інформацію про стан використання надр. Підвищення прозорості на енергетичному ринку України допоможе боротись з корупцією в секторі.

Сільське господарство: Рецесія набирає обертів

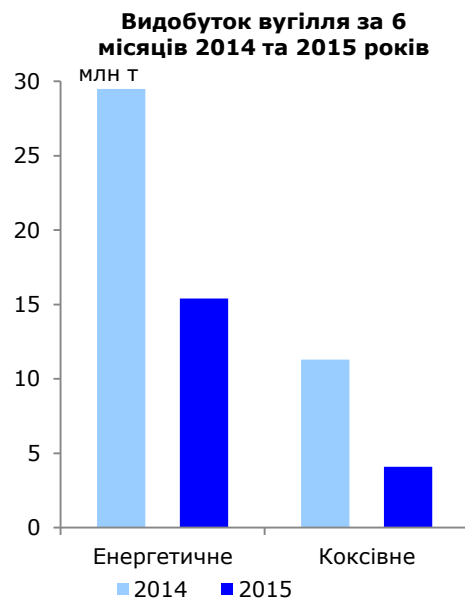
Виробництво. В червні 2015 року валове сільськогосподарське виробництво зменшилося на 17,2% дпр. Це було зумовлено пізнішим початком збору урожаю у порівнянні з попереднім роком через несприятливі погодні умови. Обсяг зібраного зерна станом на червень становив лише 31,4% від рівня попереднього року. Тим не менше, згідно з прогнозами, урожай зернових цього року повинен бути принаймні на рівні попереднього року. Обсяги виробництва в секторі тваринництва також впали на 5,1% дпр у першій половині 2015 року. Це відображає, передусім, нижчі обсяги виробництва яєць.

Аграрна політика. Випадки африканської чуми свиней були зафіксованими в Київській області в липні 2015 року. Пізніше, інфіковані тварини були виявлені також у Чернігівській, Рівненській, Житомирській та Сумській областях. Негайним наслідком цього стало 150 млн грн збитків для фермерів через вбитих тварин, знищений корм та обладнання. Казахстан уже відмовився приймати експорт свинини з Київської, Рівненської та Житомирської областей. Уряд планує витратити 45 млн грн на подолання хвороби, ЄБРД та ФАО, в свою чергу, пообіцяли виділити 450 тис. дол. США фінансової допомоги. Згідно з офіційними інструкціями щодо поведінки при епідемії африканської чуми свиней, Україна повинна припинити експорт фуражного зерна (2,5 млрд дол. США збитків) та експорт свинини (30 млн дол. США збитків). Це навряд чи буде зроблено, оскільки в часи економічної кризи країна сильно залежить від валютних надходжень від експорту зерна.

Зовнішній сектор: Подвійний профіцит

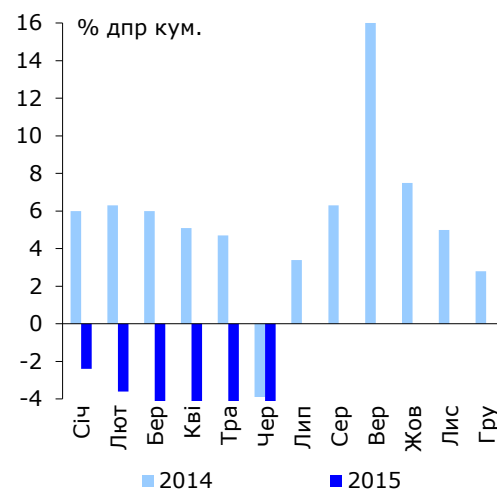
Сальдо рахунку поточних операцій у червні було додатнім на рівні 0,4 млрд дол. США завдяки профіциту торгівлі товарами та послугами, а також додатному сальдо приватних грошових переказів. Торговля товарами перебувала у профіциті рівному 0,1 млрд дол. США, оскільки експорт скоротився менше, ніж імпорту. Експорт послуг також перевищував імпорту на 0,1 млрд дол. США. Чистий відтік первинних доходів скоротився майже до нуля, тоді як чистий притік вторинного доходу лишився на рівні 0,2 млрд дол. США.

Падіння експорту товарів уповільнилось до 29,1% дпр порівняно з майже 41% дпр у попередньому місяці. Експорт знизився у відповідь на декілька факторів. Експорт до Росії скоротився на 55,5% дпр у червні через торговельні обмеження та перебої у експорті з Донбасу. Низхідний тренд світових цін на ключову експортну сировину також негативно вплинув на експорт України. Зокрема, експортні ціни на зернові впали на 31% дпр у червні. На наслідки для експорту від знецінення гривні та автономних торговельних преференцій з боку ЄС впливали обмежена пропозиція, а також нетарифні бар'єри (експорт до ЄС у червні

Джерело: Енергобізнес

Сільськогосподарське виробництво

Джерело: Держстат

впав на 34,1% дпр). Проте, високий урожай та переорієнтація збуту до інших країн світу дозволили експортерам продовольства наростити закордонні продажі на 10,4% дпр попри втрату російського ринку та низхідний ціновий тренд на світових ринках. Експорт послуг впав на 18,0% через нижчий експорт послуг з транзиту та аутсорсингу.

Зниження імпорту товарів уповільнилось до 37,0% дпр завдяки нижчій статистичній базі, проте знецінення гривні призвело до подальшого імпортозаміщення. Зокрема, імпорт продовольства зменшився на 41,9% дпр. Призупинення інвестиційних проектів на фоні обмеженого фінансування та високої економічної та політичної нестабільності призвели до скорочення імпорту машин та устаткування на 34,9% дпр. Загальний імпорт промислових товарів (включаючи хімічну продукцію, деревину, промислові вироби, метали та продукцію машинобудування) знизився на 31,0% дпр. Імпорт мінеральної продукції знизився на 38,7% дпр, оскільки Україна купувала менші обсяги газу за нижчою ефективною ціною, ніж рік тому. Імпорт послуг знизився на 28,1% дпр.

Сальдо фінансового рахунку та рахунку операцій з капіталом було додатнім на рівні 0,1 млрд дол. США. Чистий притік ПІІ сягав 0,4 млрд дол. США завдяки продовженню рекапіталізації банків іноземними інвесторами. Дефіцит за операціями з кредитами та облігаціями дорівнював 1,0 млрд дол. США, оскільки Уряд не отримував значного боргового фінансування з-за кордону, а банки та реальний сектор досі мали обмежений доступ до іноземних позик. Обсяг іноземної готівки поза банками скоротився ще на 0,2 млрд дол. США.

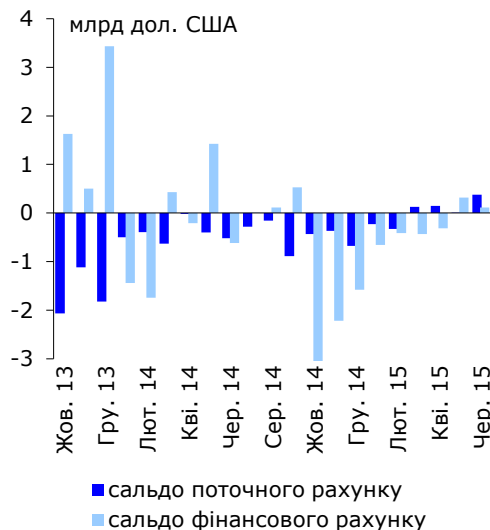
Фіскальна політика: Недовиконання видатків

Виконання доходів. В першій половині 2015 року доходи Зведеного бюджету зросли на 33,0% дпр. Зокрема, різке знецінення гривні та спричинена ним висока інфляція призвели до вищих доходів від ПДВ та акцизів (зросли відповідно на 32,3% дпр та 45,7% дпр). Запровадження військового збору та вище оподаткування пасивних доходів пояснюють збільшення доходів від ПДФО на 31,1% дпр. Надходження від податків на міжнародну торгівлю майже потроїлись внаслідок запровадження тимчасового додаткового імпортного мита на рівні 5-10%. Водночас погіршення фінансових результатів компаній призвели до падіння доходів від ППП на 2,0% дпр. Неподаткові надходження до Зведеного бюджету зросли на 32,8% дпр через вищий трансферт прибутків НБУ та вищі власні доходи бюджетних установ.

Видатки. В січні-червні видатки Зведеного бюджету зросли на 16,8% дпр. Зокрема, військовий конфлікт на Сході призвів до збільшення видатків на оборону у 2,7 разів порівняно із відповідним періодом минулого року. Видатки на обслуговування боргу майже подвоїлись через вищий розмір боргу в гривневому еквіваленті. Новий підхід до фінансування охорони здоров'я, вищі доходи місцевих бюджетів та більший попит на стаціонарну медичну допомогу (частково внаслідок військового конфлікту) пояснюють зростання видатків на охорону здоров'я на 17,2% дпр. Водночас видатки на освіту залишились майже незмінними. Видатки Зведеного бюджету на соціальний захист були на рівні минулого року, незважаючи на вище фінансування житлово-комунальних субсидій, що, ймовірно, пояснюється вищою адресністю житлово-комунальних пільг, нижчим трансфертом Пенсійному фонду, нижчими видатками на окремі інші програми соціального захисту. Видатки на житлове та комунальне господарство впали на 41,5% дпр.

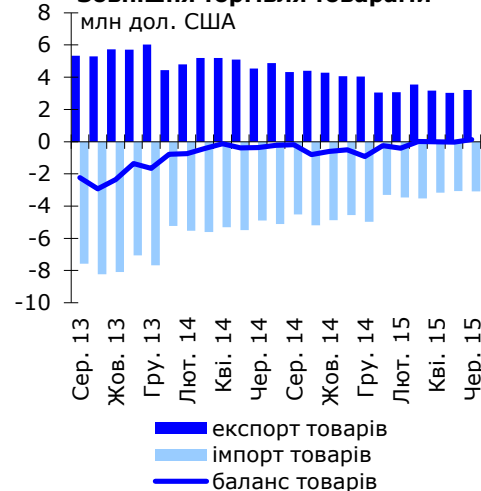
Профіцит. Стрімке зростання доходів місцевих бюджетів та недовиконання видатків (видатки загального фонду Державного бюджету були на 8,1% нижчими за план) призвели до профіциту Зведеного бюджету у 12,3 млрд грн (які пояснюються профіцитом місцевих бюджетів у 14 млрд грн) порівняно із дефіцитом у 20,8 млрд грн в такому ж періоді минулого року. Бюджет, ймовірно,

Платіжний баланс

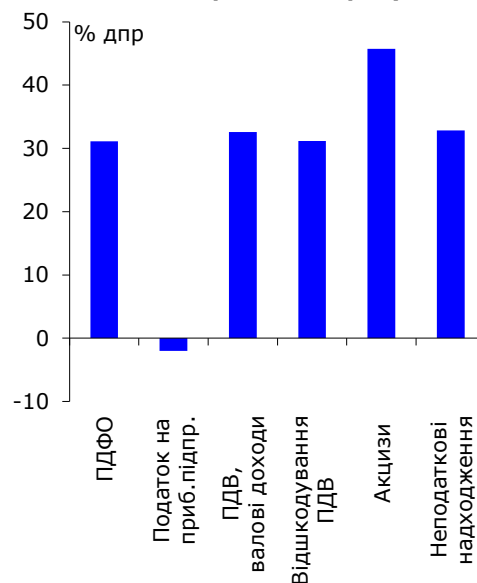
Джерело: попередні оцінки НБУ

Зовнішня торгівля товарами

Джерело: попередні оцінки НБУ

Доходи Зведеного бюджету у січні-червні 2015 року

Джерело: звіти Державного казначейства

буде дефіцитним до кінця року, оскільки зростання доходів за оцінкою сповільниться, тоді як виконання видатків поліпшиться.

Приватизація: Очікується, що у вересні розпочнеться велика приватизація

Фонд державного майна України (ФДМУ) вирішив перенести з листопада на вересень продаж 94,5% акцій Одеського припортового заводу, який є одним з ключових об'єктів для приватизації у 2015 році. Від цього продажу ФДМУ розраховує отримати 500 млн дол. США, що за поточного курсу валют дозволить отримати майже 63% від річного плану надходжень від приватизації. Для того, щоб отримати більш повне уявлення про можливу величину більшого пакету акцій, ФДМУ планує 25 серпня виставити на продаж 5% акцій компанії на фондовій біржі Перспектива. Продаж цих 5% покаже, наскільки реалістичним є обсяг очікуваних надходжень.

Соціальна політика: Збільшення покриття житлово-комунальними субсидіями

В січні-червні 2015 року кількість домогосподарств, яким було призначено житлово-комунальні субсидії, потроїлась. Таке стрімке зростання в покритті субсидіями пояснюється підвищенням тарифів на житлово-комунальні послуги, а також змінами в законодавстві. Зокрема, домогосподарства із доходом на одну особу, нижчим за два розміри податкового мінімуму, мають право на розширені субсидії.

В червні 5,7% всіх домогосподарств отримували житлово-комунальні субсидії порівняно із часткою у 2,6% у 2013 та 2014 роках. Змінена формула при призначенні субсидій (відповідно до неї частка видатків на житлово-комунальні послуги в доходах, за якої домогосподарство отримує право на отримання субсидії, залежить від співвідношення рівня доходу на одну особу в родині до прожиткового мінімуму), ймовірно, є причиною зміни структури отримувачів субсидією за розміром домогосподарства. Кількість отримувачів субсидії із трьома і більше членами родини зросла у 6 разів. Це може означати більшу адресність нової програми, оскільки дані свідчать, що сім'ї з дітьми мають більший ризик бути бідними в Україні.

Ринок праці: Продовження рецесії

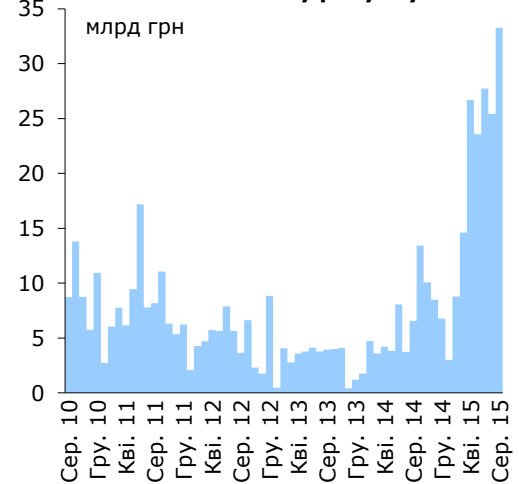
Номинальна заробітна плата в червні зросла на 19,4% дпр (зростання в травні становило 17,8% дпр). Заробітна плата збільшується у відповідь на різке падіння купівельної спроможності гривні у першому кварталі 2015 року. Середня реальна заробітна плата зменшилася на 26,3% дпр, оскільки економічна активність залишилася на низькому рівні.

Заробітна плата в приватних секторах послуг зростала швидше, ніж в середньому по економіці, на 37,0% дпр. Зокрема, заробітна плата працівників авіаційного транспорту та сектору професійних послуг зросла в середньому достатньо, щоб компенсувати інфляцію.

Зростання оплати праці в промисловості стримувалося низькими результатами діяльності експортноорієнтованих галузей. Середня заробітна плата в добувній промисловості зросла лише на 9,6% дпр через менші державні субсидії вугільним шахтам та низьким цінам на залізну руду. Водночас відбувалося суттєве зростання заробітної плати в галузях, що орієнтуються на внутрішній ринок: текстильній промисловості (на 39,2% дпр), фармацевтиці (на 38,2% дпр) та виробництві комп'ютерів, електронної та оптичної техніки (на 50,1% дпр). Це зумовлено імпортозаміщенням та збільшенням обсягу державних закупівель в сфері оборони.

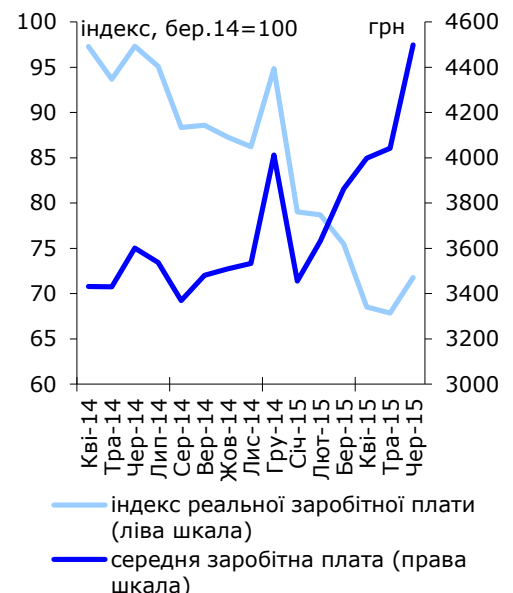
Заробітна плата в сільському господарстві виросла на 26,0% дпр в червні 2015 року внаслідок збільшення кількості сезонних працівників, зайнятих збором урожаю. Тим не менше, середня заробітна плата в галузі залишилася однією з найменших в економіці (70,1% від середньої по економіці).

Баланс коштів на Єдиному казначейському рахунку

* на початок місяця
Джерело: Державне Казначейство

Середня заробітна плата*

*не враховуючи АР Крим
Джерело: Держстат

Оклади в державному секторі економіки були заморожені з 2014 року, а кошти для премій та бонусів є обмеженими. Тому заробітна плата в секторі державного управління та оборони зросла на 12,4% дпр, в освіті та охороні здоров'я відповідно на 8,1% дпр та 7,1% дпр.

Монетарна політика: Ціни надалі відкочуються

В липні місячна базова інфляція становила -0,1% дпм. З 2008 року від'ємна базова інфляція спостерігалась лише 6 разів (двічі у 2014 році та тричі у 2013 році). Це може пояснюватись суттєвим падінням цін на одяг та взуття, зафіксованим Держстатом (на 4,7% дпм). Зменшення цін на ці товари знизило базове ІСЦ приблизно на 0,7%. Ціни на харчові товари, включені в базовий ІСЦ, були загалом стабільні із коливанням цін від -1% до +2%. Ціни на послуги та товари з великою часткою внутрішніх витрат продовжували зростати (але повільніше) через високі інфляційні очікування та зростання витрат на робочу силу та інші фактори виробництва. ІСЦ із повним споживчим кошиком впав на 1,0% дпм, що сповільнило інфляцію до 55,3% дпр. Однак це відображало сезонне падіння цін на овочі.

НБУ не змінював облікову ставку у липні, але різко зменшив відсоткові ставки за депозитними сертифікатами з 15 липня. Ставки за сертифікатами овернайт знизились до 18% річних з 20% річних, а відсоткова ставка за 7-,14-,30-денними сертифікатами зменшилась до 19-22% річних з 26-27% річних. НБУ також вказав на можливе зменшення облікової ставки, якщо інфляція буде надалі сповільнюватись. НБУ також надалі додавав ліквідність через фіскальні операції: портфель ОВДП у власності НБУ зріс на 6 млрд грн, а перекази прибутку минулого року продовжувались. НБУ також додав 2 млрд грн ліквідності через чисті покупки іноземної валюти. Ставки за вкладами та кредитами банків зменшились на 0,2-0,5 відсоткових пунктів в липні.

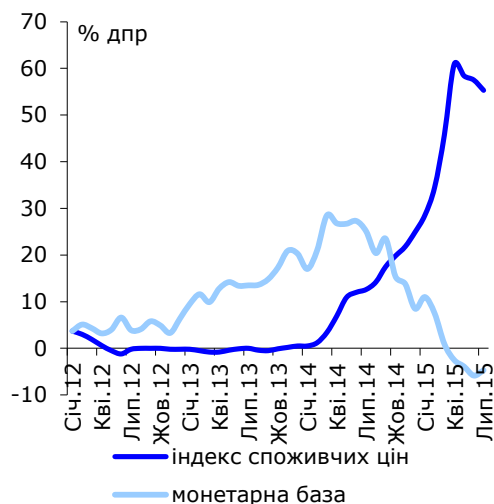
Обмінний курс: Баланс зберігається

В липні міжбанківський обмінний курс залишався у встановленому НБУ проміжку 21-23 грн за дол. США. Коливання обмінного курсу було дещо більшими в липні, ніж в травні-червні. Попит та пропозиція на міжбанківському ринку була близькою до балансу. НБУ придбав 89 млн дол. США (нетто), а чистий продаж готівкової іноземної валюти банкам становив 136 млн дол. США. Міжнародні резерви НБУ становили 10,4 млрд дол. США в кінці липня, але зросли приблизно до 12 млрд дол. США після отримання чергового траншу позики МВФ на початку серпня. Продовження фінансування МВФ повинне допомогти стримати девальваційні очікування.

Державний борг: Переговори щодо реструктуризації боргу

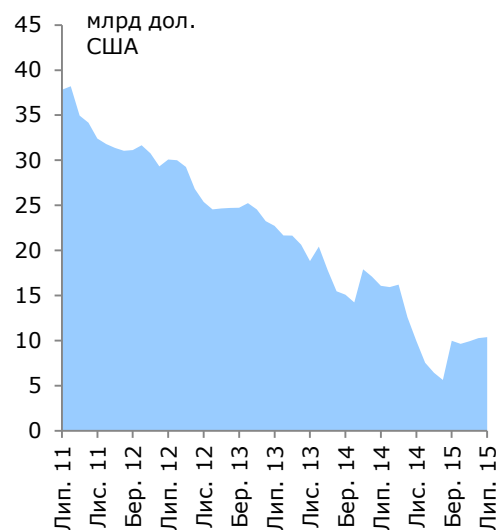
Міністерство фінансів продовжує переговори зі Спеціальним комітетом міжнародних комерційних кредиторів України щодо реструктуризації державного боргу. Останній раунд переговорів відбувся 12 серпня. Міністерство представило Комітету нову пропозицію щодо реструктуризації після успішного перепрофілювання Єврооблігацій Ощадбанку з погашенням у 2016 та 2018 роках загальним обсягом 1,2 млрд дол. США (їх реструктуризовано на сім років). Поки що немає відкритої інформації щодо пропозиції України. Відповідно до програми МВФ реструктуризація повинна сприяти досягненню трьох основних цілей, покликаних повернути країну до середньострокової стійкості боргу. По-перше, йдеться про зниження тиску на платіжний баланс протягом найближчих чотирьох років на суму 15,3 млрд дол. США. По-друге, до 2020 року борг не повинен перевищувати 71% ВВП. По-третє, потреба у фінансуванні боргу після завершення програми МВФ (до 2025 року) не повинна перевищувати 10% ВВП. Україні потрібно завершити переговори в найближчому майбутньому, щоб уникнути технічного дефолту.

Динаміка ІСЦ та монетарної бази

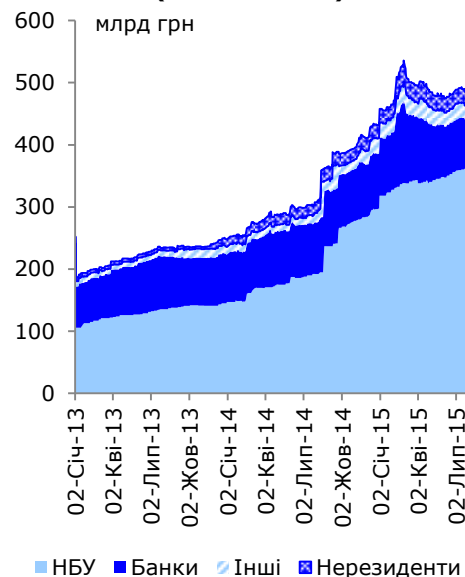
Джерело: Держстат, НБУ

Міжнародні резерви НБУ

Джерело: НБУ

ОВДП, які знаходяться в обігу (за власником)

Джерело: НБУ

Таблиці

Економічні Тенденції		IV 12	I 13	IV 13	I 14	II 14	III 14	IV 14	I 15	Сер. ^к	Вер. ^к	Жов. ^к	Лис. ^к	Грд. ^к	Січ. ^к	Лют. ^к	Бер. ^к	Квіт. ^к	Тра. ^к	Чер. ^к	Лип. ^к
Пром. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-0,2	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,9	-1,0	-21,4	-0,8	-0,9	-0,9	-1,0	-1,1	-2,1	-2,2	-2,1	-2,2	-21,2	-18,1	...
Будівництво (реальне, кум.)	% дпр	-1,4	-1,4	-1,5	-0,6	-0,9	-1,7	-1,9	-31,3	-0,4	-1,7	-1,9	-1,9	-2,2	-3,7	-3,2	-3,1	-3,3	-38,5	-28,3	...
С/госп. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-0,5	0,6	1,4	0,6	-0,4	1,6	0,5	-4,7	0,6	1,6	0,8	0,5	0,3	-0,2	-0,4	-0,5	-0,5	-5,4	-9,3	...
Роздрібний товарооборот (реальне, кум.)	% дпр	1,6	1,3	1,0	0,8	0,1	-0,5	-0,8	-23,9	-0,4	-0,5	-0,7	-0,8	-0,9	-2,3	-2,1	-2,4	-2,5	-24,7	-24,6	...
Середня заробітна плата	грн.	3195	3085	3390	3245	3488	3463	3508	3650	3370	3481	3509	3534	4012	3455	3633	3863	3998	4042	4499	...
ІСЦ	% дпр	0,0	-0,1	0,1	0,3	1,2	1,8	2,2	45,8	1,4	1,8	2,0	2,2	2,5	2,9	3,5	4,6	6,1	58,4	57,5	55,3
ІВЦ	% дпр	0,0	0,0	0,2	0,4	1,6	2,7	3,3	51,7	2,4	2,7	2,6	3,3	3,2	3,4	4,1	5,2	4,9	42,0	37,9	37,0
Експорт (дол. США, кум.)*	% дпр	0,1	-0,5	-0,5	-0,8	-0,7	-1,0	-1,3	-32,9	-0,9	-1,0	-1,1	-1,3	-1,5	-3,1	-3,2	-3,3	-3,5	-36,4	-35,4	...
Імпорт (дол. США, кум.)*	% дпр	0,6	-0,1	-0,3	-1,5	-1,9	-2,5	-2,7	-36,0	-2,3	-2,5	-2,6	-2,7	-2,8	-3,6	-3,6	-3,6	-3,7	-39,3	-39,2	...
Баланс торгівлі товарами (кум.)	млрд. дол. США	-2,1	-0,4	-2,0	-0,2	-0,1	-5,2	-6,5	-1,0	-4,3	-5,2	-6,0	-6,5	-7,6	-0,4	-0,9	-1,0	-1,1	-1,3	-1,2	...
Поточний рахунок, на кінець періоду*	млрд. дол. США	-1,4	-0,3	-1,6	-0,1	-0,1	-3,8	-4,6	-0,5	-2,9	-3,8	-4,2	-4,6	-5,3	-0,3	-0,6	-0,5	-0,3	-0,3	0,0	...
Валові міжнародні резерви	млрд. дол. США	2,5	2,5	2,0	1,5	1,7	1,6	0,8	10,0	1,6	1,6	1,3	1,0	0,8	0,6	0,6	1,0	1,0	9,9	10,3	10,4
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	0,6	1,0	2,0	2,9	2,5	2,4	1,4	0,9	2,0	2,4	1,5	1,4	0,9	1,1	0,8	0,1	-0,3	-3,9	-5,9	-4,7
Сер.відс.ставка за кредитами у грн.**	% річних	2,1	1,6	1,7	1,8	1,8	1,6	1,6	19,9	1,7	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,9	2,4	2,4	23,6	22,0	21,5
Обмінний курс(міжбанківський), середній	дол. США	0,08	0,08	0,08	0,09	0,12	0,13	0,14	21,23	0,13	0,13	0,13	0,15	0,16	0,16	0,25	0,23	0,22	20,94	21,26	21,40
Обмінний курс(офіційний), середній	дол. США	0,08	0,08	0,08	0,09	0,13	0,13	0,14	21,18	0,13	0,13	0,13	0,15	0,16	0,16	0,24	0,23	0,23	20,92	21,23	21,76
Обмінний курс, середній	євро	0,10	0,11	0,11	0,12	0,14	0,17	0,17	23,88	0,17	0,17	0,16	0,18	0,19	0,19	0,28	0,25	0,24	23,32	23,84	23,94

Джерела: Держкомстат, НБУ, ІСАР, власні розрахунки,

* Місячні дані наведені тільки для експорту/імпорту товарів (джерело: НБУ, попередні дані)

* кварталні дані наведені для експорту/імпорту товарів та послуг (джерело: НБУ)

** Середньозважена відсоткова ставка за кредитами у гривнях (джерело: НБУ)

^к дані не включають окуповану територію АР Крим. З січня 2015 року Держстат також не включає дані з території АТО.

Основні Економічні Показники		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 ^к
Номинальний ВВП	млрд. грн.	170,1	204,2	225,8	267,3	345,1	441,5	544,2	720,7	948,1	913,3	1082,6	1302,1	1408,9	1454,9	1566,7
Номинальний ВВП	млрд. дол. США	31,3	38,0	42,4	50,1	64,9	86,2	107,8	142,7	179,9	117,2	136,4	163,4	176,3	182,0	132,0
Зростання ВВП (реальне)	% дпр	5,9	9,2	5,2	9,6	12,1	2,7	7,3	7,9	2,3	-14,8	4,1	5,2	0,3	0,0	-6,8
Промислове виробництво (реальне)	% дпр	13,2	14,2	7,0	15,8	12,5	3,1	6,2	10,2	-3,1	-21,9	11,2	7,3	-0,5	-4,7	-10,7
Сільськогосп. виробництво (реальне)	% дпр	9,8	10,2	1,2	-11,0	19,7	-0,1	0,4	-5,2	17,5	0,1	-1,0	17,5	-4,5	13,7	2,8
ІСЦ, в середньому за період	% дпр	28,2	12,0	0,8	5,2	9,0	13,5	9,1	12,8	25,2	15,9	9,4	8,0	0,6	-0,3	12,1
ІСЦ, на кінець періоду	% дпр	25,8	6,1	-0,6	8,2	12,3	10,3	11,6	16,6	22,3	12,3	9,1	4,6	-0,2	0,5	24,9
ІВЦ, в середньому за період	% дпр	20,9	8,6	3,1	7,6	20,5	16,7	9,6	19,5	35,5	6,5	20,9	19,0	3,7	-0,1	17,1
ІВЦ, на кінець періоду	% дпр	20,8	0,9	5,7	11,1	24,1	9,5	14,1	23,3	23,0	14,3	18,7	14,2	0,3	1,7	31,8
Експорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	17,9	9,5	10,7	24,0	42,6	7,5	13,2	27,5	33,8	-36,7	27,1	28,2	1,0	-5,2	-0,2
Імпорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	18,9	14,1	4,9	28,7	31,3	20,4	22,0	35,5	38,6	-43,1	29,3	33,8	5,6	-3,4	-0,3
Поточний рахунок	млрд. дол. США	1,5	1,4	3,1	2,9	6,9	2,5	-1,6	-5,3	-12,9	-1,9	-2,9	-9,3	-14,3	-16,4	-5,3
Поточний рахунок	% ВВП	4,7	3,7	7,6	5,9	10,6	2,9	-1,5	-3,7	-7,2	-1,7	-1,7	-5,7	-8,1	-9,0	-4,0
Чисті прями іноземні інвестиції	млрд. дол. США	0,6	0,8	0,7	1,4	1,7	6,5	5,3	9,2	9,9	4,5	5,7	6,6	6,6	3,4	0,3
Міжнародні резерви	млрд. дол. США	1,5	3,1	4,4	6,9	9,7	19,4	22,4	32,5	31,5	26,5	36,7	31,8	31,4	20,4	7,5
Дефіцит (профіцит) зведеного бюджету*	% ВВП	-0,7	-1,9	0,8	-0,2	-3,0	-1,9	-0,7	-1,1	-1,5	-2,4	-6,0	-1,8	-3,6	-4,4	-4,6
Загальний державний борг	% ВВП	45,3	36,5	33,5	29,0	24,7	17,7	14,8	12,5	19,9	33,0	39,9	36,0	37,4	39,9	70,2
Зовн. державний борг (загальний)	% ВВП	33,0	26,3	24,1	21,4	18,6	13,4	11,7	9,8	15,0	21,5	25,6	22,8	22,0	20,6	39,0
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	39,9	37,4	33,6	30,1	34,1	53,9	17,5	46,0	31,5	4,4	15,8	6,3	6,4	20,3	8,5
Обмінний курс, середній	дол. США	5,4	5,4	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	5,3	7,8	7,9	8,0	8,0	8,0	11,9
Обмінний курс, на кінець періоду	дол. США	5,4	5,3	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	7,7	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	15,8
Обмінний курс, середній	євро	5,0	4,8	5,0	6,0	6,6	6,4	6,3	6,9	7,7	10,9	10,5	11,1	10,3	10,6	15,7
Обмінний курс, на кінець періоду	євро	5,1	4,7	5,5	6,7	7,2	6,0	6,7	7,4	10,9	11,7	10,6	10,5	10,3	11,0	19,3

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, власні розрахунки

* "Мінус" означає дефіцит бюджету, без коштів на рекапіталізацію

^к дані не включають окуповану територію АР Крим

Скорочення
дпк до попереднього кварталу

дпр до попереднього року

дпм до попереднього місяця

кум. кумулятивно

Квартальні тенденції

Національні рахунки		I 11	II 11	III 11	IV 11	I 12	II 12	III 12	IV 12	I 13	II 13	III 13	IV 13	I 14 ^к	II 14 ^к	III 14 ^к	IV 14 ^к	I 15 ^к	
ВВП	млрд. грн.	257,7	311,0	369,8	363,6	293,5	349,2	387,6	378,6	302,9	353,0	394,7	404,3	313,6	375,9	434,2	443,1	389,6 ^е	
Реальний ВВП	% дпр	5,1	3,9	6,5	5,0	2,5	3,1	-1,3	-2,3	-1,2	-1,3	-1,2	3,3	-1,2	-4,5	-5,4	-14,8	-17,6	
Споживання домогосподарств (реальне)	% дпр	13,2	14,2	16,1	18,5	7,8	12,3	11,0	5,5	6,5	9,5	8,4	6,8	2,2	-9,0	-15,5	-13,6	-20,7	
Споживання сектору держ. управління (реальне)	% дпр	2,0	2,9	-9,4	-6,6	3,3	4,8	9,9	1,5	1,1	-2,3	-3,3	-2,5	-6,0	4,5	-0,5	3,5	5,0	
Валове нагромадж. осн. капіталу (реальний)	% дпр	-1,8	3,7	9,7	12,0	13,8	17,5	-5,2	-4,9	7,0	-17,4	-7,7	-5,1	-19,9	-16,8	-26,7	-26,2	-25,1	
Експорт тов/посл (реальний)	% дпр	19,4	4,9	0,3	-4,1	-7,3	-8,1	-3,8	-9,6	-9,0	-14,3	-7,9	-4,1	-5,8	-2,6	-16,8	-31,0	-26,2	
Імпорт тов/посл (реальний)	% дпр	38,1	23,3	12,5	5,2	-3,0	9,0	4,3	-2,6	-2,4	-18,4	-0,7	-1,8	-13,0	-11,1	-31,9	-29,0	-20,1	
Сільське госп., мислив., ліс. госп. (реальна)*	% дпр	4,9	1,3	16,7	38,1	0,5	11,5	-8,3	-4,0	5,7	20,8	-2,0	38,2	5,9	-9,0	25,7	-19,1	-4,8	
Обробна пром. (реальна)*	% дпр	7,8	3,4	4,6	-2,9	1,1	1,8	-4,8	-5,5	-9,5	-9,2	-9,8	-8,9	-8,8	-8,0	-14,8	-16,7	-25,6	
Будівництво (реальна)*	% дпр	1,7	10,9	0,1	2,0	1,2	3,4	-15,3	-20,8	-14,9	-20,8	-11,1	-7,7	4,4	-16,7	-24,1	-30,9	-35,3	
Торгівля, ремонт (реальна)*	% дпр	9,8	2,8	6,1	3,0	3,2	4,6	0,4	-1,2	1,6	-0,2	1,9	4,7	-3,2	-8,2	-17,5	-21,7	-24,8	
Транспорт (реальна)*	% дпр	10,2	7,9	5,7	11,1	-2,3	-3,3	-8,4	-9,5	-2,7	-0,6	2,8	2,8	-2,3	-5,9	-5,6	-12,1	-13,2	
Платіжний баланс																			
Сальдо рахунку поточних операцій	млрд. дол. США	-1,6	-1,7	-2,6	-4,4	-2,1	-3,8	-4,0	-4,9	-3,1	-2,3	-6,0	-4,9	-0,2	-0,1	-1,3	-1,5	-0,5	
Сальдо рахунку поточних операцій	% від ВВП	-4,9	-4,4	-5,6	-9,5	-5,6	-0,9	-8,3	-10,3	-8,3	-0,5	-12,2	-9,8	-0,4	-0,3	-3,8	-7,1	-2,6	
Баланс товарів	млн. дол. США	-3597	-2851	-4580	-5224	-3867	-5577	-5215	-5833	-4045	-3053	-7232	-5268	-1956	-869	-1216	-2024	-798	
Баланс послуг	млн. дол. США	1262	1514	2007	1312	1299	1362	1975	1084	822	893	1919	480	444	-55	89	304	180	
Поточні трансферти	млн. дол. США	1039	878	988	803	683	805	777	711	533	589	480	547	241	494	306	500	443	
Прямі іноземні інвестиції	млн. дол. США	880	2422	2090	1623	1663	1091	2002	1871	821	472	1199	859	-665	-319	725	558	460	
Портфельні інвестиції	млн. дол. США	149	113	42	207	-3	74	83	339	705	579	664	-757	-239	-50	-84	-17	-13	
Валові золотовалютні резерви	млрд. дол. США	36,4	37,6	35,0	3,2	31,1	2,9	2,9	2,5	2,5	2,3	2,2	20,4	1,5	1,7	16,4	7,5	10,0	
Ринковий обмінний курс, грн./дол. США	середнє	7,95	7,98	7,99	8,01	8,03	8,04	8,09	8,11	8,11	0,08	0,08	8,21	0,09	0,12	12,58	13,56	21,23	
Офіційний обмінний курс, грн./дол. США	середнє	7,94	7,97	7,97	7,98	7,99	0,08	7,99	7,99	7,99	0,08	7,99	7,99	0,09	0,13	12,58	21,18	21,33	
Бюджет																			
Доходи зведеного бюджету	% від ВВП	32,8	30,0	29,5	30,7	33,6	31,6	28,2	33,7	35,3	29,5	29,1	28,9	35,8	29,9	25,1	27,7	38,2	
Податок на доходи фіз. осіб	% від ВВП	5,0	4,8	4,2	4,7	5,1	4,9	4,4	5,0	5,3	5,1	4,7	4,9	5,2	4,8	4,3	5,1	5,6	
Податок на прибуток підприємств	% від ВВП	4,5	4,5	3,6	4,4	4,9	4,1	2,9	4,2	6,2	3,4	3,0	3,0	5,0	2,5	1,9	1,6	4,5	
Податок на додану вартість	% від ВВП	7,6	12,9	9,6	9,6	10,8	10,3	8,6	10,0	9,7	9,1	8,2	8,5	8,8	9,7	6,9	10,2	11,7	
Акцизні збори	% від ВВП	2,1	3,0	2,7	2,4	2,8	2,9	2,8	2,4	3,1	2,6	2,3	2,2	2,5	3,0	3,1	2,8	3,4	
Видатки зведеного бюджету	% від ВВП	32,8	33,1	26,9	35,6	33,7	33,8	30,7	41,4	37,0	36,0	30,4	36,3	35,6	35,3	27,6	35,9	34,3	
Поточні видатки	% від ВВП	31,5	30,8	23,9	30,1	31,8	31,3	27,7	37,4	35,7	34,1	28,5	33,5	35,1	34,3	26,1	33,9	32,5	
Капітальні видатки	% від ВВП	1,3	2,4	3,0	5,5	1,9	2,4	2,9	4,0	1,3	1,9	1,9	2,8	0,5	1,0	1,5	1,9	1,8	
Дефіцит зведеного бюджету	% від ВВП	-0,3	-3,4	-3,9	-5,5	-0,2	-2,6	-3,0	-7,8	-1,9	-6,3	-1,5	-7,4	0,1	-5,4	-2,8	-8,8	3,8	
Надходження від приватизації	% від ВВП	0,4	3,2	0,0	0,1	1,4	0,3	0,1	0,4	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	
Ринок праці																			
Середня зарплата (реальна)	% дпр	11,1	5,5	7,7	10,8	14,7	16,5	13,3	12,9	9,9	9,3	8,1	5,9	3,5	-4,1	-11,0	-13,4	-20,1	
Доходи домогосподарств (реальні)	% дпр	7,8	1,9	7,3	7,7	6,0	13,0	10,4	9,4	8,9	5,7	2,5	4,7	-3,4	-6,8	-5,6	-19,2	-23,5	
Рівень безробіття (за методологією МОП)	% кум	8,7	7,7	6,9	8,2	8,4	7,1	6,6	8,0	8,0	7,5	7,0	7,6	9,0	8,2	9,5	10,6	9,6	
Банківський сектор																			
Грошовий агрегат M0	% дпр	15,7	11,5	8,6	6,3	4,7	6,7	5,2	5,5	9,7	9,8	12,3	17,0	19,2	31,9	28,8	19,0	6,0	
Грошовий агрегат M2	% дпр	25,5	22,0	16,0	14,4	11,2	9,0	10,7	13,1	16,0	17,9	19,2	17,5	17,7	13,4	14,2	5,4	9,0	
Вклади населення в нац. валюті	% дпр	43,3	26,0	16,7	12,3	14,4	16,4	16,3	16,3	19,1	26,5	33,4	38,0	7,9	-2,3	-12,3	-22,1	-19,1	
Вклади населення в ін. валюті	% дпр	19,7	21,0	15,7	13,4	12,4	10,8	17,0	21,8	17,0	14,7	8,4	0,9	19,8	10,2	5,5	18,0	25,4	
Кредити комерційних банків в нац. валюті	% дпр	16,0	18,5	21,1	21,0	17,4	15,3	9,1	7,7	8,6	7,4	10,2	16,9	12,3	4,9	-0,8	-9,1	-11,0	
Кредити комерційних банків в іноз. валюті	% дпр	-2,1	0,9	-2,3	-4,2	-7,0	-10,8	-9,9	-7,3	-4,4	-0,4	0,8	2,8	36,4	38,5	49,1	53,5	58,4	
Довгострокові кредити комерційних банків	% дпр	5,0	6,3	5,3	2,9	-2,9	-7,0	-8,0	-6,6	-5,6	-2,7	-0,5	2,9	26,3	24,4	24,6	21,7	17,9	
Довгострокові кредити комерційних банків	% від загальн.	67,2	66,6	64,4	62,9	61,5	59,8	59,1	57,8	55,9	55,7	55,1	53,2	58,5	59,1	59,8	59,5	58,5	
Середня процентна ставка за кредитами в нац. валюті	% річних	13,1	13,5	14,1	18,4	15,5	15,6	19,5	20,8	16,2	15,3	15,3	16,5	18,4	17,5	16,4	16,6	20,1	
Середня процентна ставка за кредитами в іноз. валюті	% річних	10,2	9,8	8,8	8,4	8,2	8,2	8,5	8,8	9,4	9,7	9,6	8,8	8,7	9,4	9,2	8,8	8,0	

Джерела: Національний банк України, Державний комітет статистики, Державне казначейство, Міністерство фінансів, розрахунки ІЕД

* змінна доданої вартості

^к Дані не включають Крим, попередні оцінки платіжного балансу (НБУ), Нац.рахунки відповідно до SNA 2008 та КВЕД-2012, знецінення гривні вплинуло на дані банківської системи

е - оцінка

Контакти:

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01030 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
<http://www.ier.com.ua>

Голова Правління

Ігор Бураковський
burakovsky@ier.kiev.ua

Виконавчий директор

Оксана Кузяків
kuziakiv@ier.kiev.ua

Директор з наукової роботи

Вероніка Мовчан
movchan@ier.kiev.ua

Центр економічних досліджень

Олександра Бетлій
betliy@ier.kiev.ua
Віталій Кравчук
Kravchuk@ier.kiev.ua
Дмитро Науменко
naumenko@ier.kiev.ua
Ірина Коссе
kosse@ier.kiev.ua
Катерина Фурманець
furmanets@ier.kiev.ua
Артур Ковальчук
kovalchuk@ier.kiev.ua
Микола Риженков
ryzhenkov@ier.kiev.ua
Костянтин Кравчук
k.kravchuk@ier.kiev.ua
Олекса Степанюк
stepaniuk@ier.kiev.ua

Центр досліджень сучасного суспільства

Ірина Федець
fedets@ier.kiev.ua
Тетяна Олійник
oliinyk@ier.kiev.ua

Німецько-український агрополітичний діалог

Юлія Огаренко
ogarenko@ier.kiev.ua
Марія Ярошко
Yaroshko@apd-ukraine.de

Застереження

Місячний Економічний Моніторинг України, підготовлений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. Копіювання без попереднього узгодження заборонено. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.